

RECHTSTREEKS

VAN DE REDACTIE

Rechttop - oprecht

Deze maand:

- 1 Van de redactie
- 2 De inhoud van het Nieuwe Testament
- 4 Mozes als de herder van Gods volk
- 6 De eindtijd
- 7 De tollenaars
- 8 Het Hooglied
- 9 Kind of Knecht?
- 10 De bekering van Zacheüs

'Ook moet u voor de tabernakel de rechttopstaande planken maken van acaciahout' (Ex. 26:15).

'Alleen, zie, dit heb ik gevonden: dat God de mens oprecht gemaakt heeft, maar zij hebben vele uitvluchten gezocht' (Pred. 7:29).

Het is maar een klein detail in de beschrijving van de tentwoning in het boek Exodus: de planken van het huis van God staan *rechttop*. Toch kunnen we hier veel van leren, omdat deze planken een beeld vormen van de verlost en als de woonplaats van God in de Geest (Ef. 2:22).

Het feit dat de mens rechttop loopt en staat, onderscheidt hem van de dieren die geen persoonlijke relatie met God hebben. De mens die geen rekening met God houdt, kan zich echter gedragen als een redeloos dier (Ps. 73:22). We zien een voorbeeld hiervan in het leven van koning Nebukadnessar, die als straf op zijn hoogmoed uit de gemeenschap van de mensen werd verstoten en zeven jaar gras at als een rund. Zo is het ook met de naties: ze dwalen lang rond zonder de kennis van de ware God, totdat ze zich bekeren tot de Allerhoogste en erkennen dat de hemel de heerschappij heeft (Dan. 4).

God heeft de mens weliswaar recht (of: oprecht) gemaakt, maar hij is van God afgedwaald door de zondeval, die in Genesis 3 wordt beschreven. Hij is 'afgefallen van de hoge God', zoals het wel eens werd uitgedrukt in gereformeerde kring. Wat een diepe val is dat geweest! Ger de Koning schrijft hierover het volgende in zijn recent verschenen [commentaar op het boek Prediker](#):

Na het vonnis dat de Prediker aan het slot van hoofdstuk 7 velt over het menselijk geslacht, waar hij niet heeft gevonden wat hij zocht, voegt hij iets toe wat hij wel heeft gevonden (vs. 29). Door het 'zie' wordt de aandacht getrokken naar wat hij heeft gevonden en nodigt hij iedereen uit om

daarin te delen. Salomo komt tot de bron van het oorspronkelijk bederf: de zonde komt voort uit de zondeval en niet uit God, want God heeft 'de mens oprecht gemaakt'. De schuld van de algemene verdorvenheid ligt niet bij God, maar bij de mens. God heeft de mens oprecht gemaakt, maar de mens is de verkeerde weg opgegaan. 'Oprecht' is niet zondig of neutraal, maar beschrijft de staat van het hart dat trouw en gehoorzaam is. De mens is geschapen naar Gods beeld en gelijkenis, maar tot zonde vervallen (Gen. 3:1-7; Rom. 5:12). Hij wil daarvan niet weten en zoekt al sinds Adam en Eva uitvluchten voor zijn zonde. Zoeken heeft de betekenis van verzinnen. Toegeven is er niet bij, wel het zoeken naar excuses, het op anderen afschuiven van de schuld, wat al direct na de zondeval is begonnen (Gen. 3:12-13). De problemen worden soms erkend, maar de oplossing wordt gezocht in het verbeteren van het gedrag door cursussen en trainingen en dergelijke. Daardoor worden de problemen ook nooit opgelost en wordt voorbijgegaan aan Gods oplossing voor dit probleem: de gave van Zijn Zoon.

Maar in de verlossing door Christus heeft God ons gelukkig veel meer teruggegeven dan dat we in Adam hebben verloren. De verlost zondaar is een kind van God geworden en leeft in een nieuwe relatie met God als zijn of haar hemelse Vader. Hij heeft een nieuwe natuur ontvangen in de wedergeboorte en hij heeft de nieuwe mens aangedaan, die overeenkomstig God geschapen is in ware gerechtigheid en heiligheid (Ef. 4:24). Daarom kan hij rechttop staan en wandelen voor Gods heilig aangezicht, en samen met andere verlost en als de woonplaats vormen in de kracht van de Heilige Geest. Ik hoop dat deze korte meditatie u tot zegen zal zijn, evenals de andere bijdragen in dit nummer van Rechtstreeks. Met een hartelijke groet namens de redactie, Hugo Bouter

DE INHOUD VAN HET NIEUWE TESTAMENT

Ander karakter

Het Nieuwe Testament heeft een heel ander karakter dan het Oude. Het Oude Testament openbaart ons wel Gods gedachten, die Hij bekend maakte aan de werktuigen door wie Hij ons deze openbaring wilde geven, en we bewonderen Zijn wijsheid die hierin aan het licht komt. Maar toch was het zo, dat God Zelf in duisternis woonde en verborgen bleef achter het voorhangsel. In het Nieuwe Testament is dat anders; daar openbaart God Zichzelf volkomen. In de evangeliën zien we Hem als de zachtmoedige en nederige Mens op aarde, en de rest van het Nieuwe Testament laat ons het goddelijke licht zien dat door Hem werd verspreid in de daarop volgende mededelingen van de Heilige Geest.

Aanneming of verwerping

Vroeger had God Zijn beloften gedaan en tevens oordelen uitgevoerd. Hij had Zijn volk geregeerd op aarde, en in Zijn wegen met de volken hield Hij rekening met dit volk waaraan Hij Zijn wet had gegeven. Door middel van de profeten had Hij hun steeds meer licht geschonken en steeds duidelijker de komst van de Messias aangekondigd, die hun alles uit naam van God zou verkondigen (Joh. 4:25). Maar de tegenwoordigheid van God Zelf, als Mens te midden van de mensen, maakte alles anders. Er waren maar twee mogelijkheden: Hij zou of aangenomen, of verworpen worden. Of de mens zou God in de Persoon van de Christus aannemen als een kroon van zegen en heerlijkheid – Hij die door Zijn tegenwoordigheid al het kwade zou uitbannen, al het goede zou ontplooiën en vervolmaken en de mens tegelijkertijd een voorwerp en een middelpunt zou geven voor al zijn gevoelens, die dan volmaakt gelukkig zouden zijn. Of onze verdorven natuur zou door de verwerping van deze Christus tonen wat ze werkelijk is – namelijk vijandschap tegen God – en zó de duidelijke noodzaak aan het licht brengen van een totaal nieuwe staat van zaken, waarin het geluk van de mens en de heerlijkheid van God op een *nieuwe* schepping zouden zijn gebaseerd. We weten hoe het gegaan is. Hij die het beeld van de onzichtbare God is, moest na het betonen van een volmaakt geduld uitspreken: 'Rechtvaardige Vader, de wereld heeft U niet gekend' (Joh. 17:25). En wat helaas nog erger was: 'Zij hebben gezien en gehaat zowel Mij als Mijn Vader' (Joh. 15:24).

Toch vormde de verloren toestand van de mens geen verhindering voor God om Zijn raadsbesluiten uit te voeren. Hierdoor kreeg Hij juist de gelegenheid Zijn heerlijkheid aan het licht te brengen, doordat Hij Zijn plannen toch ten uitvoer bracht. God heeft de mens niet willen verwerpen, voordat de mens Hem verworpen had. Zo was het ook in de hof van Eden gegaan. De mens die wist dat hij een zondaar was, kon de nabijheid van God niet langer verdragen en ging weg uit Zijn tegenwoordigheid; daarna werd hij pas door God uit de hof verdreven. Maar nu de mens van zijn kant een volslagen vijand bleek te zijn van God, die hem in genade in zijn ellendige toestand opzocht, stond het God vrij Zijn eeuwige raadsbesluiten te volvoeren. God was nu vrij daartoe (als we deze uitdrukking, die moreel gezien in elk geval juist is, tenminste mogen gebruiken).

Maar in dit geval oefende God het oordeel niet uit zoals eens in Eden, waar de mens al van Hem vervreemd was. Hoewel het duidelijk is dat de mens verloren is en een openlijke vijand van God is, brengt het werk van Gods soevereine genade Zijn eigen heerlijkheid aan het licht voor het oog van het heelal, door de redding van arme zondaars die God hadden verworpen. Maar opdat de wijsheid van God zelfs in de bijzonderheden duidelijk zou zijn, moest dit werk van Zijn soevereine genade waarin Hij Zichzelf openbaarde, overeenstemmen met al Zijn vroegere wegen zoals die in het Oude Testament waren getoond. Verder moest het ook niets afdoen van Zijn regering over de wereld.

Vier belangrijke onderwerpen

Uit dit alles volgt dat er in het Nieuwe Testament vier belangrijke onderwerpen zijn, die zich voor het oog van het geloof ontplooiën.

1. De grote hoofdgedachte, het feit bij uitnemendheid, is dat het volmaakte Licht verschenen is. God heeft Zichzelf geopenbaard. Maar dit licht openbaart zichzelf in *liefde*, het andere wezenskenmerk van God.
2. In de tweede plaats wordt Christus – die de openbaring van dit licht en van deze liefde is – aan de mens en in 't bijzonder aan Israël in zijn verantwoordelijkheid voorgesteld. Als Hij aangenomen zou zijn, zou Hij alle beloften hebben vervuld. Hij kwam tot Zijn volk met alle bewijzen van Zijn zending. Hij kwam met bewijzen van persoonlijke en morele aard, en met bewijzen van Zijn macht,

zodat Gods volk zonder verontschuldiging was. Maar als Christus eenmaal verworpen is, wordt Zijn verwerping juist het middel waardoor het heil tot stand komt. Een nieuwe orde van zaken wordt ons voorgesteld: de nieuwe schepping, de verheerlijkte Mens in de hemel, en de gemeente die met Hem deelt in de hemelse heerlijkheid.

3. In de derde plaats vinden we in het Nieuwe Testament een duidelijke uiteenzetting van de verhouding tussen de nieuwe en de oude stand van zaken ten aanzien van de wet, de beloften, de profetieën en de inzettingen die God op aarde had gegeven. De nieuwe orde is de vervulling en het einde van wat verouderd is. Verder zien we de tegenstelling tussen het oude en het nieuwe, en wordt ook de volmaakte wijsheid van God in alle bijzonderheden van Zijn wegen aangetoond.
4. Ten slotte wordt Gods regering over de wereld naar voren gebracht. Het profetische woord kondigt de oordelen en de zegeningen aan, die gepaard zullen gaan met de hervatting van de betrekkingen van God met Israël, die verbroken waren naar aanleiding van de verwerping van de Messias.

Roeping

We kunnen nog eraan toevoegen dat in overvloed wordt voorzien in alles wat nodig is voor de mens, die als vreemdeling op aarde wandelt, tot het ogenblik waarop de vervulling van Gods plannen met macht zal plaatsvinden. Door de roeping van God is hij weggegaan uit dat wat verworpen of geoordeeld is; hij heeft naar Gods stem geluisterd en is op weg gegaan naar het beloofde erfdeel. Maar aan de andere kant is hij nog niet in het bezit van het deel dat God voor hem heeft weggelegd. Daarom heeft hij behoefte aan een richtlijn. Hij moet de krachtbronnen leren kennen die nodig zijn om het doel van zijn roeping te bereiken, alsmede de middelen om zich die eigen te maken. God heeft hem geroepen om een Meester te volgen, die door de wereld is verworpen. En Hij heeft niet verzuimd om hem al het licht te geven en alle aanwijzingen die daartoe nodig zijn, zodat hij wijsheid en kracht heeft voor zijn wandel.

Elke bijbellezer zal begrijpen dat het Nieuwe Testament geen aparte stelselmatige behandeling van deze verschillende onderwerpen geeft. Dan zou het inzicht erin juist veel onvolmaakter zijn. Maar nu worden ze levend en krachtig aan onze harten voorgesteld, hetzij door Christus in Zijn leven op aarde, hetzij door de mededelingen van de Heilige Geest in de rest van het Nieuwe Testament.

Overzicht

In de vier evangeliën vinden we Christus op aarde. In het algemeen zien we Hem als licht en liefde. Maar ook – hoewel niet in de eerste plaats leerstellig – als God Zelf. Hij komt eerst in genade naar de mens op aarde en speciaal naar Israël, om de beloften te vervullen die aan dat volk waren gedaan. Maar dan wordt Hij openlijk

voorgesteld als goddelijk Persoon, die de plannen van de Vader kwam uitvoeren, terwijl de Joden in hun toenmalige toestand verworpen worden.

In de Handelingen vinden we de geschiedenis van de vorming van de gemeente en de verspreiding van het evangelie in de wereld na Zijn hemelvaart. Eerst in verbinding met Petrus en de Joden; en dan met Paulus, die het hemelse karakter van de gemeente aan het licht brengt.

De brieven van Paulus behandelen de aanneming van de gelovige en zijn positie vóór God op grond van de verlossing, de nieuwe schepping, en de gemeente volgens Gods raadsbesluiten – de verborgenheid van God. Diverse onderwerpen die hiermee verband houden, vinden we echter overal in de brieven, en elke afzonderlijke uiteenzetting over één van die onderwerpen werpt licht op de andere.

De brieven van Petrus spreken over het vreemdelingschap van de christen op grond van Christus' opstanding, en over de morele regering over de wereld.

De geschriften van Johannes spreken vooral over de openbaring van God en het goddelijke leven in Christus, en daarna in ons die met Hem zijn levend gemaakt. Onze levensopenbaring moet in overeenstemming zijn met wat in Hem te zien was.

In het boek Openbaring vinden we de invoering van Gods regering over deze wereld, in verband met de verantwoordelijkheid die zij heeft vanwege haar verhouding tot een geopenbaarde God. De invoering van deze regering en van het Koninkrijk van God hangt ook samen met het verval dat is ingetreden in de gemeente. Want de gemeente, zoals ze op aarde is gevormd, is in verval geraakt en ook onder het oordeel van God gekomen. We zien dat niet alleen in de Openbaring, maar ook in verschillende brieven.

Voor aankondiging

Eind juli 2017 verschijnt D.V. het boekje: 'Vaders, waar zijn ze?', door Klaus Gützschel.

Het boekje bevat een enthousiast pleidooi voor bijbels vaderschap. Of accepteren we dat vaders een 'uitstervend ras' gaan worden? God wil juist dat de harten van de vaders en die van de kinderen weer bij elkaar komen!

Uitgeverij Daniël

ISBN:

978-90-79718-40-5

Prijs:

6,50 Euro

MOZES ALS DE HERDER VAN GODS VOLK

Meditatie naar aanleiding van psalm 77

'U leidde Uw volk als een kudde door de hand van Mozes en Aäron' (Ps. 77:21).

Hoe leidde God Zijn volk?

God leidde Zijn volk als een kudde door de hand van Mozes en Aäron. Daarmee besluit Asaf een psalm waarin hij terugdenkt aan al Gods machtige daden in het verleden en daaruit troost put voor het heden. De conclusie van zijn overpeinzingen is, dat hij mag rusten in Gods trouwe zorg voor Zijn volk. God heeft het als een zorgzame Herder geleid en het met Zijn machtige arm verlost. Hoe heeft Hij dat gedaan? Hij deed het door middel van de instrumenten die Hij hiertoe had uitgekozen, namelijk door de hand van Mozes en Aäron. Niet alleen door de hand van Mozes en ook niet alleen door de hand van Aäron, maar door de hand van *beide* leidslieden.

Mozes was met name de grote profeet en leraar, de wetgever van Israël. Hij deelde de Israëlieten de woorden mee, die de Here tot hem had gesproken. Aäron was de hogepriester van het volk en hij trad voor hen tussenbeide bij God. Hij kwam met de offers van de Israëlieten bij God en bood die Hem aan, zodat ze welgevallig zouden zijn in Zijn ogen. En vanuit die heerlijke plaats in Gods tegenwoordigheid keerde hij weer terug tot het volk om het namens God te zegenen en Zijn naam op de Israëlieten te leggen (Num. 6:22-27).

De grote Apostel en Hogepriester

Welnu, deze beide typen vinden hun vervulling in Christus, de overste Leidsman van het geloof en de grote Herder van de schapen. Hij is de Apostel en Hogepriester van onze belijdenis (Hebr. 3:1). Hij is de Apostel, de door God gezonden Leraar, die de waarheid van God in haar volle omvang (ja, God Zélf) op aarde heeft geopenbaard. Na Zijn opstanding uit de doden en Zijn verheerlijking in de hemel heeft Christus dit werk voortgezet door middel van de zending van de Geest, die Hij vanuit de hoge over Zijn volk heeft uitgestort. De Geest van Christus heeft de discipelen de reeds geopenbaarde waarheid in herinnering gebracht en verder heeft Hij hen geleid in de hele waarheid, de hele raad van God, opdat zij die door goddelijke inspiratie op schrift zouden stellen (Joh. 14:26; 16:13; 1 Kor. 2:10-13).

Christus is echter ook de Hogepriester, die eens en voor altijd het verzoeningswerk voor onze zonden heeft volbracht en die nu in het hemelse heiligdom is om voortdurend voor ons tussenbeide te treden. Hij bidt voor ons en heeft begrip voor onze zwakheden. Hij kent de omstandigheden en de verzoeken die wij op onze weg ontmoeten. Hij weet al onze problemen en zorgen. Al die dingen heeft Hijzelf immers ondervonden tijdens Zijn leven op aarde, en Hij heeft een volmaakte goddelijke kennis ervan. Let wel: Christus' hogepriesterschap betreft nu niet onze zonden, maar onze zwakheden. Hij is éénmaal geofferd om de zonden van velen te dragen, maar Zijn voortdurende medelijden geldt onze zwakheden en gebreken. Hij bidt voor ons, opdat we niet bezwijken in de beproevingen en verzoeken die we telkens ontmoeten. Als we toch vallen en zondigen, dan is Hij ook werkzaam als onze Voorspraak bij de Vader om de verbroken gemeenschap te herstellen (1 Joh. 2:1).

Het hogepriesterlijke werk van Christus heeft dus betrekking op de zorgen en moeiten waarmee wij te maken hebben op onze reis door de 'woestijn', de pelgrimstocht naar het hemelse vaderland dat ons wacht. Christus pleit voortdurend voor ons bij de troon van God, die nu geen oordeelstroon meer voor ons is maar een *genadetroon*, 'opdat wij barmhartigheid ontvangen en genade vinden tot hulp op de juiste tijd' (Hebr. 4:16). Hij zorgt ervoor dat wij veilig het einddoel van de woestijnreis bereiken. Want Hij is machtig om ons volledig te behouden, omdat Hij altijd leeft om voor ons tussenbeide te treden (Hebr. 7:25). Wat onze positie in Christus betreft, *zijn* wij door Gods genade reeds behouden (Ef. 2:8). Maar wat onze wandel aangaat, ligt het hemelse einddoel nog voor ons en hebben wij steeds behoefte aan de hulp die het hogepriesterschap van Christus ons biedt.

Zoals God het volk Israël door de hand van Mozes en Aäron leidde, zo leidt Hij de Zijnen nu door de machtige hand van Christus – de grote Leraar en de grote Priester. Wij hebben het onderwijs van Zijn Woord nodig, maar wij hebben ook behoefte aan Zijn priesterlijke tussenkomst om daadwerkelijk naar de wil van God te handelen en te wandelen. Wat een genade dat God in die beide behoeften heeft willen voorzien! In Hebreeën 4 worden het Woord van God en het hogepriesterschap van Christus dan ook *samen* genoemd, omdat zij elkaar aanvullen. Het Woord is levend en krachtig, het oordeelt zelfs de diepste gedachten van het hart.

Maar naast dit onderwijs bezitten wij de troost van Christus' hogepriesterschap, dat ons genade en kracht geeft om werkelijk in overeenstemming met het Woord te leven. Op deze wijze leidt God de Zijnen, en Hij leidt ons als een kudde. God heeft heel Zijn volk op het oog. Wij hebben elkaar nodig en God wil ons samen leiden naar de grazige weiden en de stille wateren van het Woord. Vormen wij samen een kudde die luistert naar de stem van de goede Herder? Treden wij in het spoor dat Hij ons aanwijst?

Mozes als wetgever en voorbidder

God leidde Israël als een kudde door de hand van Mozes. Hij was een ervaren herder, die veertig jaar lang in Gods leerschool was geweest toen hij de kudde van zijn schoonvader Jetro hoedde. In die fase van zijn leven had God het al zo geleid, dat hij de kudde door de woestijn heen leidde tot aan de berg van God (Ex. 3:1). Dit herhaalde zich in de laatste veertig jaar van zijn leven, toen hij het volk van God dwars door de woestijn mocht voeren tot aan de berg van God (Ex. 3:12; 18:5; 19:4-6). Daar verkeerde het volk in Gods tegenwoordigheid en luisterde het naar Gods stem. God sprak bij de berg Sinai tot de Israëlieten door middel van Mozes en ook in het vervolg van de tocht door de woestijn maakte Hij hun Zijn gedachten bekend door de mond van deze trouwe dienstknecht.

Het bleek echter al gauw dat dit eerste belangrijke middel niet voldoende was om het volk op het rechte pad te leiden. Israël faalde direct al bij de Sinai. Het overtrad Gods geboden en verviel in afgoderij aan de voet van de berg, terwijl Mozes nog op de berg was om Gods bevelen in ontvangst te nemen! Priesterlijke voorbede was in die ernstige situatie het enige middel dat overbleef om het volk te sparen voor het oordeel. Dat zien wij dan ook gebeuren in Exodus 32-34. Mozes beklom de berg weer om voor het volk tussenbeide te treden en alleen dankzij zijn voorbede vond het genade in Gods ogen.

De noodzaak van het priesterschap

Het priesterschap was dus het *tweede* middel dat God gebruikte om Zijn volk te leiden. Mozes nam hier in feite de plaats van de priester Aäron in, die zelf ongeschikt was om voorbede te verrichten vanwege zijn aandeel in de verering van het gouden kalf. Mozes was hier zowel de wetgever als de priester. Hij verenigde beide taken in zijn persoon, zoals dit later in volmaaktheid het geval zou zijn met Christus Zelf.

In het vervolg van Israëls geschiedenis verrichtte Aäron opnieuw zijn priesterlijke taken ten behoeve van het volk, dat telkens weer faalde en weigerde te luisteren naar Gods stem. Denken wij maar aan de opstand van Korach, Datan en Abiram in Numeri 16. Israël zou zijn verteerd door het oordeel, als Aäron niet met reukwerk tussenbeide was gekomen. Het is ook opmerkelijk dat na deze gebeurtenis de plaats en de betekenis van het priesterschap van Aäron duidelijk geaccentueerd worden in Numeri 17 en 18.

Het priesterschap was dus de noodzakelijke aanvulling op het eerste middel dat God gaf om Zijn volk te leiden: Zijn wetten en geboden. Het onderwijs van het Woord werd ondersteund en bekrachtigd met behulp van het priesterschap. Het priesterschap is nodig om de kudde van God in het rechte spoor te houden. Dit is van praktisch belang voor gelovigen die in onze tijd zorg dragen voor de kudde van God, oudsten en herders die de kudde weiden. Zij moeten bedenken dat het niet hun eigen kudde, maar de kudde van God is. De kudde hoort thuis bij 'de berg van God'. Dat wil zeggen: de kudde moet in Gods tegenwoordigheid worden gebracht. Maar dat is nog niet alles! Zulke herders moeten ook voorbidders worden, die pleiten op Gods genade en trouw voor de Zijnen en zodoende op priesterlijke wijze voor hen tussenbeide treden.

Gods weg is wonderbaar

Laten wij nu nog een ogenblik terugkeren naar de psalm die Asaf dichtte, toen hij nadacht over Gods leiding met van Zijn kudde. Hij kon die leiding niet doorgronden, maar er waren twee dingen die wel voor hem vaststonden. Ten eerste besepte hij dat Gods weg in heiligheid was, of: in het heiligdom (Ps. 77:14). God leidt Zijn volk overeenkomstig de eisen van Zijn heiligheid en daarom kan het nodig zijn dat Hij ons langs moeilijke wegen doet gaan. De tuchtiging is echter tot ons nut, opdat wij aan Gods gedachten zouden beantwoorden en 'aan Zijn heiligheid deel zouden krijgen' (Hebr. 12:10).

In de tweede plaats begreep Asaf dat Gods weg door de zee was en Zijn pad door grote wateren, zodat Zijn voetstappen niet bekend werden (Ps. 77:20). Gods leiding met Zijn volk is vaak verborgen en Zijn wegen kunnen wij niet doorgronden. Wij kunnen God ook niet ter verantwoording roepen vanwege Zijn daden, zoals Job eens meende te kunnen doen. Dwars door de omstandigheden heen die ons bedreigen, leidt Gods weg echter naar de overzijde van de zee (daar zongen Mozes en de Israëlieten Gods lof).

Asaf putte troost uit die zekerheid. Dat mogen wij ook doen als wij nadenken over Gods wegen met Zijn volk en tot God roepen met het oog op het verval waarin de Gemeente op aarde verkeert. Gods weg is volmaakt en Hij bezit nog steeds de middelen die nodig zijn om ons te leiden. Maar de vraag is of wij ons werkelijk *laten* leiden als Zijn kudde 'door de hand van Mozes en Aäron', door de beide voorzieningen die God ons heeft gegeven: het Woord en het priesterschap van Christus. Op menselijke hulpmiddelen kunnen wij niet bouwen.

DE EINDTIJD

'Maar wij willen niet dat u onwetend bent, broeders, wat betreft hen die ontslapen, opdat u niet bedroefd bent, zoals ook de overigen die geen hoop hebben. Want als wij geloven dat Jezus is gestorven en opgestaan, evenzeer zal God ook de door Jezus ontslapenen met Hem brengen. (Want dit zeggen wij u door het woord van de Heer, dat wij, de levenden die overblijven tot de komst van de Heer, de ontslapenen geenszins zullen voorgaan. Want de Heer zelf zal met een bevelend roepen, met de stem van een aartsengel en met de bazuin van God neerdalen van de hemel; en de doden in Christus zullen eerst opstaan; daarna zullen wij, de levenden die overblijven, samen met hen in wolken worden opgenomen die Heer tegemoet in de lucht; en zo zullen wij altijd met de Heer zijn. Vertrouwt daarom elkaar met deze woorden)' (1 Thess. 4:13-18).

4. De opname van alle ware gelovigen

De opname van de gelovigen door de Heer Zelf is de volgende gebeurtenis die zal plaatsvinden. Daarmee willen we ons nu bezighouden. Er is naar mijn mening geen profetische gebeurtenis die van tevoren eerst nog moet plaatsvinden¹. Aanleiding voor de apostel Paulus om over dit onderwerp te schrijven was de onduidelijkheid hierover bij de gelovigen te Thessalonica. Zij hadden klaarblijkelijk al eerder van de apostel gehoord (toen hij voor een poos bij hen was), dat Jezus zou terugkomen. Die hoop hadden de gelovigen van toen en ook de apostel Paulus, want hij schrijft: 'wij, de levenden'. De wederkomst van Christus mogen alle gelovigen voortdurend verwachten. Deze hoop is een bron van kracht en blijdschap.

Sinds Paulus' verblijf in Thessalonica waren sommige gelovigen ontslapen. De nabestaanden waren bedroefd, omdat ze dachten dat de ontslapenen de wederkomst van Christus niet zouden meemaken. Paulus schrijft als antwoord op de vraag, wat er met de ontslapenen zou gebeuren, dat God de 'door Jezus ontslapenen' met Hem zal brengen. Bij Christus' terugkeer uit de hemel om Zijn koninkrijk op te richten, zullen alle door de Heer ontslapenen samen met Hem terugkomen. Daarvoor zal

1) Vele bijbelgetrouwe christenen wachten weliswaar op de bouw van een tempel in Jeruzalem, waar orthodoxe Joden opnieuw offers zullen brengen. In mijn ogen is het niet uitgesloten dat het bij deze tempel om een gebouw gaat, dat slechts tijdelijk voor offerdoeleinden zal worden gebruikt. Paulus heeft het in elk geval over een 'tempel' waarin de antichrist zal plaatsnemen en zich dan als God zal laten vereren (2 Thess. 2:4). Zelfs als er een nieuwe tempel zal worden gebouwd, is dat in elk geval niet de definitieve tempel, want die zal volgens de beschrijving in Ezechiël 40-48 pas in het duizendjarig Vrederijk worden gesticht.

God zorgen. Dat betekent dat de ontslapen gelovigen van tevoren moeten worden opgewekt en bij Hem zullen zijn, om vervolgens met Hem terug te kunnen komen. Hoe dat in zijn werk zal gaan, blijkt uit de hierboven geciteerde verzen van 1 Thessalonicenzen 4.

Allereerst vermeldt de apostel dat hij hierover een bijzondere openbaring, een 'woord van de Heer' heeft ontvangen. Bij nader onderzoek van deze verzen valt op, dat hier twee keer wordt gesproken over de komst van de Heer. Jezus zal terugkomen, waarbij God de door Hem ontslapenen met Hem zal brengen. Maar op een eerder moment zal Hij komen, om hen 'op te nemen', dat wil zeggen om hen eerst tot Zich te nemen (vs. 17), voordat Hij op een later tijdstip met hen zal verschijnen (vgl. 2 Thess. 1:10; Zach. 14:5).

Bij Zijn komst om de gelovigen op te nemen zal de Heer twee groepen van gelovigen tot Zich nemen: enerzijds de ontslapen en opgewekte gelovigen, anderzijds de gelovigen die dan op de aarde zullen leven en van tevoren veranderd zullen worden².

De gelovigen die dan op aarde leven, zullen de ontslapenen niet vóórgaan, omdat de Heer Jezus eerst de ontslapen gelovigen met een bevelend roepen zal gebieden op te staan uit de doden. Een ontelbaar grote mensenmenigte zal opstaan. Zij bestaat uit alle ware gelovigen vanaf het begin van de mensheid tot en met de kort van te voren ontslapen gelovigen. Daarbij gaat het om de vervolmaking van alle gelovigen uit de tijd van het Oude en het Nieuwe Testament, waarover Hebréeën 11:40 zegt dat de gelovigen van het Oude Testament niet zonder 'ons' (de gelovigen van het Nieuwe Testament) tot volmaaktheid zouden komen.

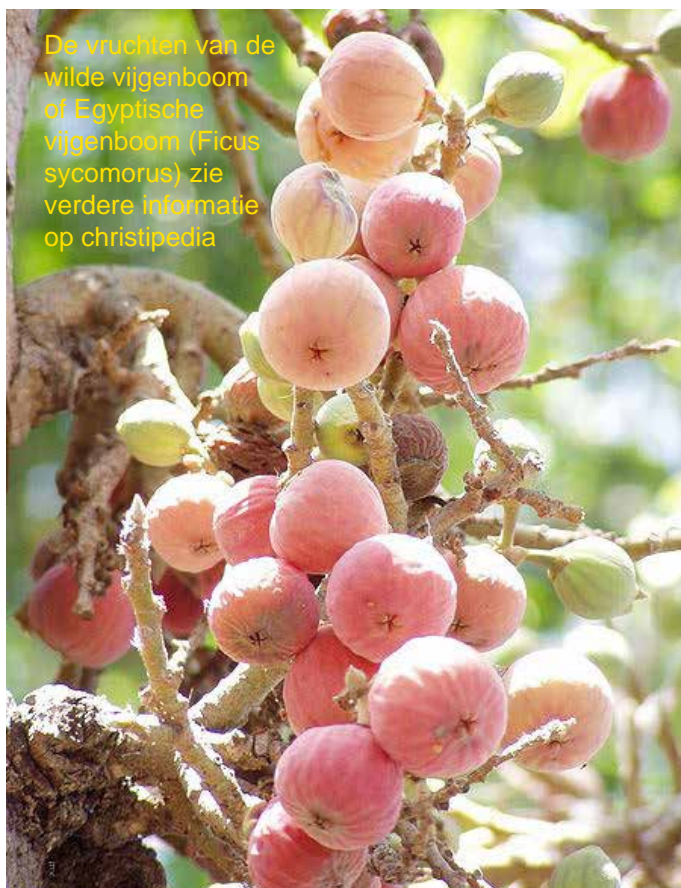
Na de opstanding van alle ontslapenen zal – nagenoeg tegelijkertijd – in een ondeelbaar ogenblik³ de verandering van de dan in leven zijnde gelovigen plaatsvinden en onmiddellijk daarna zullen allen gezamenlijk in de hemel opgenomen worden. De ontmoeting met de Here Jezus zal plaatsvinden in de wolken, onzichtbaar voor het oog van al die mensen die niet in Christus hebben geloofd en daarom zullen achterblijven. Christus had tijdens Zijn leven op aarde al gezegd dat Hij de Zijnen zou thuishalen.

2) Zowel de opstanding als de verandering hebben betrekking op de lichamen van de gelovigen. In de opstanding en verandering zullen zij een nieuw en heerlijk lichaam ontvangen, waarvan de in de aarde gezaaide 'graankorrel' het aardse lichaam was. De ziel en de geest, die door het sterven van het lichaam waren gescheiden en in de tussentijd in het paradijs verkeren, worden dan met dit opstandingslichaam herenigd.

3) De Engelse bijbelvertaling van J.N. Darby heeft hier 'in the twinkling of an eye' (d.i. in een oogwenk). Deze gebeurtenissen zullen in een fractie van een seconde plaatshebben.

DE TOLLENAARS

Het is opvallend hoe vaak in het Nieuwe Testament tollenaars en zondaars in één adem worden genoemd¹. Ook komen we ze tegen in het iets specifiekere aangeduide gezelschap van een heiden², van de hoeren³ en van een farizeeër⁴. Heel bekend is natuurlijk Zacheüs, die het van tollenaar (Gr. *telonès*) had gebracht tot oppertollenaar (Gr. *architeloonès*)⁵.

De vruchten van de wilde vijgenboom of Egyptische vijgenboom (*Ficus sycomorus*) zie verdere informatie op christipedia

Wat was een tollenaar?

Een tollenaar was een belastinginner. Het innen van belastingen was in het Romeinse rijk geprivatiseerd. Dit hield in dat de tarieven van de directe en indirecte belastingen van overheidswege vaststonden, maar dat de inning ervan was uitbesteed aan particulieren. Dezen verkregen dit recht van belastinginning door het te

pachten, en/of via vriendjespolitiek. Deze tollenaars waren verantwoordelijk voor het afdragen van het afgesproken eindbedrag, een rond bedrag. Ze waren vrij de tarieven plaatselijk zodanig naar boven bij te stellen dat ze er zelf een stevige boterham aan overhielden, en dat terwijl ze in dienst stonden van de bezettende Romeinse overheid! Afpersing van belastingplichtigen door tollenaars kwam veel voor. Niet voor niets was Zacheüs als oppertollenaar rijk, en veelzeggend is dat hij bij zijn bekering sprak over afpersing⁶. Dat laatste ging wel verder dan een beleefde betalingsherinnering!

Hoe stonden tollenaars bekend?

Het zal duidelijk zijn dat de tollenaars niet geliefd waren. Ze werden door het orthodoxe jodendom als onrein beschouwd, en op één lijn gesteld met dieven en rovers. Zij hadden bovendien ambtshalve direct contact met de heidenen, en daarom was er discussie over de vraag of iemands huis verontreinigd was als een tollenaar het had betreden. Ook de Heer Jezus sprak over tollenaars. In Matteüs 5:46vv. noemt Hij ze als mensen die alleen hun eigen soort mensen liefhebben – een gedrag dat geen navolging verdient.

De tollenaars als voorbeelden

Toch is het mooi dat de Heer een tollenaar als discipel heeft geroepen, namelijk Matteüs, die in zijn evangelie niet schroomt zichzelf zo aan te duiden⁷. Ook in de gelijkenis van de farizeeër en de tollenaar bij de tempel is het juist *de tollenaar* die gunstig afsteekt bij de zichzelf rechtvaardigende farizeeër. De tollenaar immers is zich bewust van zijn toestand. Hij blijft op een afstand van de tempel staan, slaat zich op zijn borst, en zegt: 'O God, wees mij, de zondaar, genadig'. De Heer zegt dat deze man gerechtvaardigd terug naar huis ging, in tegenstelling met de farizeeër⁸. Ook elders stelt de Heer tegenover de overpriesters en de oudsten, die Zijn gezag ter discussie stelden, de tollenaars en hoeren tot voorbeeld: zij gaan hen voor in het koninkrijk van God, en wel door hun berouw en hun geloof⁹.

1) Zie Matt. 9:10-11 + par.; 11:19 + par.; Luc. 15:1.

2) Matt. 18:17.

3) Matt. 21:31-32.

4) Matt. 18:10.

5) Luc. 19:2.

6) Luc. 19:2, 8.

7) Matt. 10:3; zie voor zijn roeping Matt. 9:9 (vgl. Marc. 2:14 en Luc. 5:27, waar hij beide keren Levi wordt genoemd).

8) Luc. 18:9-14.

9) Matt. 21:31-32.

HET HOOGLIED

De hoogste taal van de liefde

'Zie, de draagstoel voor Salomo. Daaromheen zestig helden, uit de helden van Israël. Allen hanteren het zwaard, geoefend [als ze zijn] voor de oorlog. Ieder draagt zijn zwaard aan zijn heup tegen de verschrikking in de nachten' (Hoogl. 3:7-8).

De draagstoel en de helden van Salomo

In vers 7 staat het antwoord op de vraag wie degene is die daar uit de woestijn komt (zie vers 6). Het antwoord is niet 'de bruid', maar *'de draagstoel voor [of: van] Salomo'*. We zien hier de rust van Salomo. Dit is een heel andere rust dan die in vers 1. Daar is het de gemakzucht. Hier is het de rust of de vrede van Salomo, die het deel is geworden van de bruid. Salomo is de koning van de vrede. Dit tafereel laat zien dat de bruid rust heeft gevonden in de bruidegom.

Zo mag ons geweten als nieuwtestamentische gelovigen in Gods tegenwoordigheid tot rust komen op grond van het werk van de ware Vredevorst, de Heer Jezus. Door het geloof in Hem hebben wij vrede met God (Rom. 5:1). In die rust mogen wij weten dat wij *aangenaam* zijn voor God (Ef. 1:6). Een soortgelijk beeld als de bruid in de draagstoel van Salomo, zien we in de twee stenen tafelen in de ark (Deut. 10:8). Dit tweede paar stenen tafelen stelt ook de gelovigen voor, en de ark stelt Christus voor.

De draagstoel van Salomo waarin hij zijn bruid vervoert, stelt de rust van zijn overwinning voor. In die rust is de bruid met hem verenigd. Hij draagt haar in die rust verder. Hij zorgt er ook voor dat deze rust ter wille van haar wordt beschermd. Dat gebeurt door niet zomaar zestig soldaten, maar *'zestig helden'*, die ook nog eens met zorg *'uit de helden van Israël'* zijn uitgekozen. Het is een keurkorps. Zij hebben bewezen oorlog te kunnen voeren. Bij David is sprake van dertig helden (2 Sam. 23:8-23), maar Salomo heeft er zestig.

Christus, de ware Salomo, kent alle gevaren waar de bruid, waar de Zijnen doorheen moeten. Hij leidt ons in die rust verder. Wij hebben rust gevonden voor ons hart en geweten door met onze zonden tot Hem te gaan (Matt. 11:28). Hij wil ons ook in die rust verder leiden door het leven heen, op onze reis naar Hem toe. Daarvoor zegt Hij tegen ons dat wij Zijn juk op ons moeten nemen (Matt. 11:29). Dan vinden we rust voor onze zielen in onze

dagelijkse activiteiten. De door Christus verworven en verkregen rust wordt door de machten van de duisternis aangevallen en moet worden verdedigd (vgl. Jes. 27:3). Hij legt de verantwoordelijkheid voor de verdediging in de handen van de Zijnen, waarbij Hij hen voorziet van de juiste wapens om de vijand effectief uit te schakelen. Dit zien we in het beeld van de zestig helden.

De zestig helden weten allemaal met het zwaard om te gaan en hebben het binnen handbereik (vers 8). In deze helden kunnen we een beeld zien van gelovigen, die in de praktijk van het leven de geloofswaarheden beschermen en bewaren. Iedere gelovige wordt opgeroepen zo'n held te zijn. Het is onze verantwoordelijkheid dat wij *beschermen* wat God ons in Zijn Woord heeft gegeven. We worden allemaal opgeroepen te *'strijden voor het geloof dat eenmaal aan de heiligen is overgeleverd'* (Judas 3). Daartoe krijgt iedere gelovige *'de hele wapenrusting van God'* tot zijn beschikking, die hij moet 'aandoen' en moet 'opnemen' (Ef. 6:11-18). Hiertoe behoort ook *'het zwaard van de Geest, dat is [het] Woord van God'* (Ef. 6:17; vgl. Hebr. 4:12). Daarmee kan bijvoorbeeld een verkeerde leer over de rust die de Heer Jezus aanbiedt, worden verdreven – bijvoorbeeld dat die rust kan worden bewaard door het houden van de wet. Het gaat er dan ook om dat we Gods Woord kennen, waardoor we er bedreven in raken het als verdedigingswapen te gebruiken.

Het zwaard wordt hier gebruikt om ons ermee te verdedigen *'tegen de verschrikking in de nachten'*. De nacht is gevaarlijk. Dit is de geestelijke duisternis waarin we leven. We mogen weten dat de nacht vergevorderd is en dat de dag nabij is, die aanbreekt wanneer de Heer Jezus terugkomt naar de aarde (Rom. 13:11-12). Tegelijk zien we ook dat de duisternis *toeneemt*. Er is toenemende misleiding, en de satan doet zijn uiterste best ons van het volgen van de Heer af te houden.

Alleen door vast te houden aan het Woord van God, dat zwaard stevig in de hand of binnen handbereik aan de heup te houden, kunnen we onze geestelijke rust en vrede bewaren. De Heer Jezus geeft het voorbeeld, wanneer de satan Hem in de woestijn verzoekt (Matt. 4:1-11). Hij gebruikt dan het Woord van God als wapen en verslaat daarmee de satan, zodat die ten slotte afdruipt. Als we afwijken van het Woord, verliezen we onze vrede. Daarom is het belangrijk dat we Gods Woord lezen en bestuderen.

KIND OF KNECHT?

'(...) die door de Heilige Geest bij monde van onze vader David, Uw knecht, hebt gezegd: 'Waarom hebben de naties gewoed en de volken ijdele dingen bedacht?

De koningen van de aarde zijn opgestaan en de oversten zijn samen bijeenverzameld tegen de Heer en tegen Zijn Gezalfde'. Want in waarheid zijn in deze stad verzameld tegen Uw heilige Knecht Jezus, die U hebt gezalfd, zowel Herodes als Pontius Pilatus met de naties en volken van Israël, om te doen alles wat Uw hand en Uw raad tevoren had bestemd dat zou gebeuren. En nu, Heer, zie op hun dreigingen en geef Uw slaven met alle vrijmoedigheid Uw woord te spreken, doordat U Uw hand uitstrekt tot genezing en tekenen en wonderen gebeuren door de naam van Uw heilige Knecht Jezus' (Hand. 4:25-30).

Vraag

Is het terecht dat de Statenvertaling en de Herziene Statenvertaling in Handelingen 3 en 4 de uitdrukking 'Uw Kind Jezus' gebruiken, terwijl andere vertalingen over 'Uw Knecht Jezus' spreken?

Antwoord

Het woord 'knecht' is hier de vertaling van Gr. *pais*, of *paidion*, dat met 'kind' is vertaald in Lucas 2:43 ('het Kind Jezus'). Het gaat dan overigens om de twaalfjarige Jezus in de tempel. In de geboortegeschiedenis van de Heer is het gebruik van het woord *Kind* natuurlijk terecht.

Maar in het boek Handelingen (3:13, 26 en 4:27, 30) knoopt het woordgebruik duidelijk aan bij de Septuaginta, de Griekse vertaling van de Schriften van het Oude Testament. Het Griekse *pais* gaat terug op een Hebreeuws woord voor 'knecht'. Vergelijk de plaatsen in de profeet Jesaja, die spreken over de Knecht van Jahweh (Jes. 42:1; 43:10; 49:6; 52:13; 53:11). Een vergelijkbaar woordgebruik vinden we ten aanzien van Israël als Gods knecht (Luc. 1:54), en David als Zijn dienstknecht (Luc. 1:69; Hand. 4:25). Dat is ook zo in Matteüs 12:18-21, waar geciteerd wordt uit de eerste profetie aangaande de Knecht van Jahweh (Jes. 42:1-4). Het is dus inconsequent dat de genoemde vertalingen alleen hier het woord 'knecht' gebruiken, terwijl ze hetzelfde woord door 'kind' weergeven wanneer het Christus betreft.

Bovendien gaat in Handelingen 3 en 4 helemaal niet om de kinderjaren van onze Heer, zoals dat wel het geval is in de eerste hoofdstukken van Lucas, die de mensheid van onze Heer benadrukt. De apostelen getuigen in het boek Handelingen van *de opgestane en verheerlijkte Heer in de hemel*, ook als ze reflecteren over Zijn leven op aarde. In Handelingen 4 citeren de vergaderde gelovigen uit Psalm 2, gedicht door David, Gods *knecht*. Het is niet juist om enkele verzen hierna te spreken over het heilig *Kind* Jezus. De opstand van de volken en de koningen van de aarde was gericht tegen God en Zijn gezalfde *Koning*, de Messias. Het woeden van de volken zien we bij het kruis, en ook daarna.

Het is opmerkelijk dat Psalm 2 evenmin spreekt over het *kindschap* van de Heer bij Zijn komen als Mens in deze wereld, maar over Zijn *zoonschap*. God getuigt aangaande Hem: 'U bent Mijn *Zoon*, Ik heb U heden verwekt' (Ps. 2:7). Ook in het Nieuwe Testament is verder altijd sprake van Christus als Gods *Zoon*. Het is het evangelie aangaande Gods *Zoon*, uit het geslacht van David naar het vlees, maar ook Gods *Zoon* in kracht door Zijn opstanding uit de doden (Rom. 1:1-4).

Als gelovigen zijn we inderdaad kinderen van God op grond van de nieuwe geboorte, waardoor we uit God zijn geboren en nieuw leven hebben ontvangen. Het gaat hier om de relatie, de familiebetrekking. Maar wij zijn 'zonen van God' geworden door aanneming, door adoptie (Ef. 1:5). Dat is het onderwijs van Paulus. In de geschriften van Johannes gaat het nooit om die verkregen positie – een door Christus verworven waardigheid –, maar om ons *kindschap* van de Vader.

DE BEKERING VAN ZACHEÛS

Lucas 19:1-10

Jezus is op weg naar Jeruzalem. Hij zal daar volgens Zijn eigen woorden in Lucas 18:31-34 als de Zoon des mensen alles ondergaan 'wat door de profeten is geschreven'. Op weg naar die stad gaat Hij door de stad Jericho. En in de eerste tien verzen van Lucas 19 wordt een uiterst belangwekkende gebeurtenis beschreven, die de moeite waard is om te overdenken.

'En Hij kwam Jericho binnen en ging erdoor' (vs. 1).

Het lijkt er op dat de Heer het plan had om zonder oponthoud de stad door te gaan. Maar dat is anders gegaan, zoals zal blijken. Jericho werd ook wel de Palmstad genoemd. De naam betekent 'plaats der geuren', althans in het Hebreeuws. In Jozua 6:26 lezen we dat Jozua een eed had gezworen dat de stad niet mocht worden herbouwd. Degene die dat toch deed, zou worden getroffen door een vloek. In 1 Koningen 16:34 zien we dat de Beteliet Chiël de stad herbouwde en dat is, zoals Jozua had geprofeteerd, ten koste gegaan van zijn eerstgeborene. Dus Jericho spreekt zowel van zegen als van vloek.

In het Nieuwe Testament vinden we dat terug als 'een reuk uit de dood tot de dood', en 'een reuk uit het leven tot het leven' (2 Kor. 2:16). We zien hier dat aan het huis van Zacheüs heil of 'behoudenis' ten deel is gevallen (vs. 9). Hij en eveneens zijn huis werden hierdoor 'een welriekende reuk van Christus in hen die behouden worden' (zie 2 Kor. 2:15). ¹ Het is mooi dat na de verwoesting van Jericho eveneens aan een huis de behoudenis ten deel viel, en wel het huis van Rachab de hoer (Joz. 2:14-21). Bovendien mocht zij eveneens een dochter van Abraham worden genoemd, vanwege haar opname in de geslachtslijn van de Heer Jezus.

'En zie, er was een man, genaamd Zacheüs; en hij was een oppertollenaar en was rijk. En hij trachtte Jezus te zien, Wie Hij wel was, en hij kon het niet vanwege de menigte, omdat hij klein van gestalte was' (vs. 2-3).

Hij was een man die zijn naam weinig eer aandeed. Zacheüs betekent 'rein', of 'onschuldig'. Zijn volksgenoten waren het daar zeker niet mee eens. Hij was als oppertollenaar rijk, en zoals hij zelf suggereert: rijk door afpersing (vs. 8). Maar desondanks was daar het verlangen: 'En hij trachtte Jezus te zien, Wie Hij wel was' (vs. 3). Op zich was dat mooi, maar we weten niet precies wat hiervan de reden was. Was het meer dan louter nieuwsgierigheid? Hij was 'rijk', en doordat hij 'klein van gestalte' was, kon hij Hem niet zien 'vanwege de menigte' (vs. 3).

Het is de moeite waard in verband met deze gebeurtenis aan de gemeente te Korinte te denken, waaraan de

1) In verband met de geschiedenis van Rachab is het wel treffend op te merken dat de verspieters die op het dak van het huis waren verstopt, niet bepaald in een welriekende omgeving verkeerden. Drogende vlasstengels verspreiden niet bepaald een aangename geur.

apostel Paulus een tweetal brieven schreef. We zien dat de gelovigen daar zowel 'rijk' alsook 'klein van gestalte' waren. In 1 Korintiërs 1:5 staat dat ze in 'alles rijk geworden waren in Hem'. Maar van dezelfde gelovigen zegt de apostel in 1 Korintiërs 3:1 in negatieve zin dat ze 'kleine kinderen' waren. Want ze waren vleeselijk, vanwege 'jaloersheid en twist' onder hen (1 Kor. 3:3). En het gevolg was dat zij – zoals dat ook met Zacheüs het geval was – Jezus niet konden zien 'vanwege de menigte' (vs. 3). Mensen, dienaars van God zelfs, vormden dus een verhindering om Hem werkelijk te zien. Zij zagen wel Paulus, Apollos en Kefas, ja, zelfs Christus, maar dan in de hoedanigheid van een partijleider (1 Kor. 1:12). Toch ontbrak het hun aan 'geen genadegave' (1 Kor. 1:7). De apostel zegt in verband hiermee in 1 Korintiërs 3:5 dan het volgende: 'Wat is dan Apollos en wat is Paulus?' De Korintiërs kenden helaas, doordat mensen hun in de weg stonden, 'de bedekte wijsheid van God' niet (1 Kor. 2:7). Zij zagen 'de Gekruisigde' niet (1 Kor. 1:23), Degene die 'in zwakheid is gekruisigd' (2 Kor. 13:4).

'En hij liep snel vooruit en krom in een moerbeivijgeboom om Hem te zien; want Hij zou daar langs komen' (vs. 4).

Zacheüs liep snel vooruit. In 1 Korintiërs 11:1 zegt de apostel: 'Weest mijn *navolgers*, zoals ook ik van Christus'. Maar hier zien we iemand die snel, ijverig, vóór Christus uitloopt. In 1 Korintiërs 3:3 lezen we van 'jaloersheid'. Het woord zou kunnen worden vertaald met 'naijver'. Het is duidelijk dat dit de ijver van het vlees is, die geen juist zicht op Christus geeft.

Nu klimt hij in een vijgenboom om zijn plan uit te voeren. Hij dacht dat hij vanuit die boom over de menigte heen kon kijken, om zo Jezus te zien. Dat was uiteraard juist, maar de fout was dat hij nu van *boven af* zowel op de menigte als op Jezus neerkeek. Daar komt bij dat hij meende tussen de vijgenbladeren veilig te zijn voor de vijandige en spottende blikken van de menigte. En wellicht was dat ook zo, maar vijgenbladeren boden destijds aan Adam en Eva geen bescherming voor hun naaktheid; en ook Zacheüs werd hierdoor niet gevrijwaard van de alles wetende en doordringende blik van de Heer, die bij die plaats kwam.

Toegepast op de Korintiërs leren we hier het volgende. Ten eerste waren de vijgenbladeren niet meer dan 'de wijsheid van de wijzen en het inzicht van de verstandigen', die vergaan en teniet gedaan zouden worden (1 Kor. 1:19). Bovendien veronderstelt het van boven af op anderen neerzien een totaal gebrek aan inzicht in wie jezelf bent, en Wie Jezus is. En daardoor ook in de vraag wie de werkelijk grote dienstknechten van God zijn. De juiste manier van kijken is echter zoals de apostel zegt: 'Wij allen nu, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heer aanschouwen, worden naar hetzelfde beeld veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid' (2 Kor. 3:18). En hieruit volgt de stelling: 'Dus is

noch hij die plant iets, noch hij die begiet, maar God die de groei geeft' (1 Kor. 3:7).

Dezelfde dingen zien we bij de Korintiërs. De apostel zegt: '(...) zonder ons hebt u geregeerd' (1 Kor. 4:8). Het waren verheven heersers op hun troon geworden, wijs en belangrijk in eigen ogen; en ook opgeblazen, neerkijkend op de ander. Zoals de apostel ook elders zegt in deze brief, dat het oog niet kan zeggen tegen de hand: Ik heb je niet nodig, of ook het hoofd tot de voeten: Ik heb jullie niet nodig (1 Kor. 12:21).

'En toen Jezus bij die plaats kwam, keek Hij naar boven en zei tot hem: Zacheüs, kom vlug naar beneden, want vandaag moet ik in uw huis verblijven' (vs. 5).

Maar Jezus, die wist dat Zacheüs in de boom zat tussen de vijgenbladeren, kijkt naar boven. Hij zou hem trouwens ook hebben gezien als kleine man te midden van de menigte. Hij zegt: 'Zacheüs, kom vlug naar beneden' (vs. 5). Zo moesten de Korintiërs leren af te dalen naar het niveau van 'de Gekruisigde', met de apostel als Zijn navolger. Paulus zegt: 'Wij zijn als het uitschot van de wereld geworden, aller uitvaagsel tot nu toe' (zie 1 Kor. 4:13). Die gezindheid moest hen ook gaan kenmerken. Dan zouden hun onderlinge betrekkingen gezond worden en zou hun geestelijke groei voortgang vinden, zodat ze konden begrijpen wat de apostel zegt: 'Wij spreken wijsheid onder de volmaakten' (d.i. volwassenen) (1 Kor. 2:6).

Dan zegt de Heer: '(...) want vandaag moet ik in uw huis verblijven' (vs. 5). Dat is een ernstige zaak, als we bedenken dat onze huizen de kenmerken zouden moeten dragen van *het huis van God*. Zoals wij dit ook vinden beschreven in de brief aan de Korintiërs: 'Weet u niet dat u Gods tempel bent en de Geest van God in u woont?' (zie 1 Kor. 3:16). Het huis van Stefanus was daarvan een voorbeeld. Dat gezin was door de apostel gedoopt (1 Kor. 1:16), en zij hadden zich vervolgens 'ten dienste van de heiligen' gesteld (1 Kor. 16:15). Stefanus was een van de drie personen die de geest van de apostel en van anderen in Korinte had verkwikt (1 Kor. 16:18). Zo zag het huis van Zacheüs er aanvankelijk helemaal niet uit. Er was op dubieuze wijze, door afpersing verkregen rijkdom in huis. Kortom, door zijn omgeving werd hij gekwalificeerd als een 'zondig man' (vs. 7).

'En hij kwam vlug naar beneden en ontving Hem met blijdschap' (vs. 6).

Maar op het woord van de Heer kwam hij vlug naar beneden. De verandering voltrok zich in zijn leven in zeer korte tijd. Zoets zien we ook bij de Korintiërs. We lezen van hun 'bereidwilligheid', na hun 'droefheid naar God', om op de juiste manier om te gaan met het kwaad dat er in hun midden was gevonden (2 Kor. 7:11-12). Het woord dat wordt gebruikt voor 'bereidwilligheid' is nauw verwant met het woord voor 'vlug' in de verzen 5 en 6. In 2 Korintiërs 8:7 wordt opnieuw over hun 'bereidwilligheid' gesproken. De apostel roemt hen vanwege de overvloed van hun 'bereidwilligheid', maar spoort hen bovendien aan om nu 'overvloedig' te zijn in de genade van hun gave 'voor de armen onder de heiligen die in Jeruzalem zijn' (Rom. 15:17). Maar niet bij alle gelovigen te Korinte ging het zo snel. In 2 Korintiërs 12:21 lezen we dat er velen waren die 'nog geen berouw' hadden.

'En allen die het zagen, mopperden en zeiden: Bij een zondig man is Hij naar binnen gegaan om er zijn intrek te nemen' (vs. 7).

Om nog even bij de Korintiërs te blijven. De apostel kon tegen hen zeggen: '(...) maar u bent afgewassen, maar u bent geheiligd, maar u bent gerechtvaardigd door de naam van de Heer Jezus Christus en door de Geest van onze God' (1 Kor. 6:11). Christus neemt Zijn intrek bij een zondig

man, en de Geest van God neemt zijn intrek bij voormalige zondaars! Maar hun lichamen zijn dan tempels geworden van de Heilige Geest!

'Zacheüs echter ging staan en zei tot de Heer: Zie, de helft van mijn bezittingen, Heer, geef ik aan de armen; en als ik iemand iets heb afgeperst, vergoed ik dat vierdubbel' (vs. 8).

Maar Zacheüs gaat staan. Er was nog geen tijd voor rust. Er moest nog het een en ander gebeuren, en hij was er helemaal klaar voor. Hij beloofde een gift van 50% van zijn bezittingen, en een viervoudig herstel van foute transacties. Je zou hieruit kunnen opmaken dat het niet zeker was dat hij daadwerkelijk iemand had afgeperst, maar dat is niet de bedoeling. Het woordje 'als' kan vertaald worden met 'voor zover'².

Hij beleefde nu een heel plotselinge verandering, zoals die bij de apostel Paulus later ook plaatsvond. En de Heer Jezus erkende de verandering volledig, en ook het effect dat dit had op zijn hele huis. Want de behoudenis beperkte zich niet slechts tot Zacheüs zelf, maar het hele huis deelde in de zegen van de verandering en had in die zin deel aan deze behoudenis. Wanneer we denken aan de gemeente te Korinte, zien we ditzelfde terug in 2 Korintiërs 6:14-18. De afgoden van geld en bedrog die Zacheüs had gediend, werden verwijderd. 'Want u kent de genade van onze Heer Jezus Christus, dat Hij, terwijl Hij rijk was, ter wille van u arm is geworden, opdat u door Zijn armoede rijk zou worden' (2 Kor. 8:9).

'Jezus nu zei tot hem: Vandaag is aan dit huis behoudenis ten deel gevallen, omdat ook deze een zoon van Abraham is' (vs. 9).

Zacheüs bleek ook een zoon van Abraham te zijn. Let op het woordje 'ook'. Het is goed te bedenken wie de ware zoon van Abraham was, namelijk Isaak als type van de Heer Jezus. Christus was het Nageslacht van Abraham, de ware Zoon van de belofte (Gen. 12:7; 22:18; Gal. 3:16). Christus is het Zaad, het Nageslacht van Abraham. In Hem worden alle beloften vervuld, op grond van Zijn offerande op het kruis. Hij is de uit de dood weergekeerde Zoon (Hebr. 11:18). Maar de ware Erfgenaam heeft mede-erfgenamen. In Galaten 4:5-7 zien we die als zonen, met de Geest van de Zoon in hun harten.

In Genesis 22:6 en 9 vinden we tweemaal: 'Zo gingen die beiden tezamen'. Maar in Genesis 22:19 lezen we: 'Toen keerde Abraham terug tot zijn knechten, en zij gingen tezamen op weg naar Berseba'. De slaven en onmondigen van Galaten 4 krijgen om zo te zeggen de status van zonen. Want het 'tezamen' zijn breidt zich uit tot de knechten. De gezworen eed en de belofte van zegen op de berg Moria worden als het ware meegenomen naar Berseba (d.i. put van de eed).

Zacheüs was bereid de Heer in zijn huis te ontvangen. En dit zien we ook bij Abraham in Genesis 18:1-8. Deze ontvangst had tot doel dat de Heer Zelf Zijn hart zou versterken of verkwikken. Daartoe werd water voor de voeten en ook voedsel klaargemaakt; en dit gebeurde met haast zoals bij Zacheüs.

'Want de Zoon des mensen is gekomen om het verlorene te zoeken en te behouden' (vs. 10).

Iemand mag rijk zijn of arm, groot of klein. Voor de Zoon des mensen maakt het niet uit. Als iemand zijn eigen verlorenheid erkent, dan wordt hij gezocht en gevonden door de Heer. Want daartoe is Hij gekomen. Deze les moesten

2) 'Als' kan in het Nederlands 'voor het geval dat', maar ook 'aangezien' betekenen.

de Korintiërs ook leren. De apostel houdt een klemmend betoog en toont wat ze vergeten waren. Hij zegt in 1 Korintiërs 4:7 tegen hen: 'En wat hebt u dat u niet *ontvangen* hebt'. Ze waren verzadigd, rijk; en ze hadden geregeerd. Maar ze moesten afstand doen van al die dingen en van Paulus als hun geestelijke vader leren om zwak, veracht en dwaas te worden in deze wereld. Zacheüs leerde dit ook.

Samenvatting van deze geschiedenis

Zacheüs was een kleine, rijke man. Hebben deze twee dingen iets met elkaar te maken? Dat is wel mogelijk. Eventuele schaamte over zijn eigen kleinheid heeft misschien geleid tot een overmatige behoefte om belangrijk te worden. Maar hieruit volgt dat hij niet alleen klein was in fysieke zin, maar ook klein qua persoonlijkheid. Bovendien was hij op een oneerlijke manier rijk geworden, nl. door afpersing. Of de betrokkenen arm waren, interesseerde hem niet.

Maar ondanks zijn 'kleinheid' wilde hij Jezus zien. En met dit doel liep hij snel voor Jezus uit om een geschikte plek te bemachtigen. Zijn wij ook niet vaak mensen die voor Hem uitlopen, in plaats van navolgers van Hem te zijn? We weten wel zo ongeveer welke route Hij zal afleggen. Een sprekend voorbeeld hiervan is Petrus. Zou de Heer veel lijden, gedood worden? Geen sprake van, zegt Petrus. Jezus laat dan zien wat er moet gebeuren. Hij zegt tegen hem: 'Ga weg, achter Mij' (Matt. 16:23). En dat betekent: niet voor Hem uitgaan. Maar Petrus had er moeite mee. Hij wilde zelfs voor Jezus uitgaan door zijn eigen leven voor Hem af te leggen. Maar het liep anders. Petrus verloochende zijn Meester, en de Meester legde Zijn leven af voor hem!

De menigte vormde echter een verhindering om Jezus te zien. Simpel gezegd: de mensen stonden Zacheüs in de weg en ze belemmerden zijn zicht op Jezus. En zo zal het steeds gaan. Oneerlijkheid, egoïsme en eigenbelang maken ons 'klein'. Weliswaar in een bepaald opzicht 'rijk', maar deze rijkdom helpt ons niet om zicht op Hem te krijgen. En als we vervolgens enige interesse voor Jezus hebben, vormen de mensen en hun meningen en opvattingen een onoverkomelijke barrière. Dan klimt Zacheüs in een vijgenboom. Dat lijkt mooi, maar is het niet echt. Ten eerste herinneren de vijgenbladeren waartussen hij een schuilplaats zocht aan Adam en Eva, die dat ook probeerden. Toen lukte dat ook niet. Ze probeerden hun naaktheid te bedekken met die bladeren, maar toen ze de Here God hoorden in de hof van Eden verborgen zij zich.

Ten tweede kon hij Jezus nu wel zien, maar hij keek op Hem neer. En mensen die op Jezus neerkijken, begrijpen niet goed Wie Hij is. Alsof wij mensen Hem zouden kunnen beoordelen! Dan krijgen we nooit een juiste kijk op Hem. Nee, Zacheüs kreeg van Jezus, die wist dat hij daar zat, te horen dat hij vlug naar beneden moest komen. Het is bijzonder dat hij onmiddellijk gehoorzaamde, en dat veranderde de zaak volledig. Want Zacheüs keek nu niet langer neer op Jezus, maar stond oog in oog met Hem. En dat heeft elk mens nodig, want dan gaan we zien wie Hij in werkelijkheid is.

En Jezus nodigde Zichzelf bovendien uit in zijn huis, om er die dag te blijven! Het zal een ongemakkelijk bezoek zijn geworden. Hij zal wel hebben geweten hoe Jezus over rijke mensen dacht. En Zacheüs was rijk, hij had veel bezittingen en ongetwijfeld een huis met een luxe interieur. Toch scheen dit voor Jezus geen belemmering te zijn. Waarom niet? Hij had gezien dat bij Zacheüs het kwartje gevallen was. Hij begreep wie de Heer was, en daardoor ook wie hijzelf was. En voordat de maaltijd begon, veronderstel ik, wilde Zacheüs eerst iets zeggen. Hij stond op en zei tegen de Heer: De helft van mijn bezit is voor de armen en elke oneerlijke praktijk uit het verleden zal ik vierdubbel vergoeden. Wat een kolossale verandering! Er was redding, behoudenis voor hem en zijn huis, want hij was een echte zoon van Abraham.

Colofon

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: '... *groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus*' (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<http://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma **AcrobatReader®** (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<http://www.oudesporen.nl/>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie

Vragen, opmerkingen, schriftelijke bijdragen kunt u zenden aan het redactieadres.

Redactieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl